

Informatietafel Bestuurders Voorjaar 2023

6 april 2023

Datum: Donderdag 6 april 2023, 13.30 tot ca. 17.30 uur
Locatie: Koetshuis – Kasteel Oud-Poelgeest – Poelgeesterweg 1 - Oegstgeest
Thema: **Risico's binnen de beleggingsportefeuille!**
Wat te doen met de staartrisico's?

IPFOS nodigt u van harte uit voor de Informatietafel Bestuurders – Voorjaar 2023.

De marktrente is in een relatief korte tijd flink opgelopen. De waarde van de verplichtingen is hierdoor in deze korte periode sterk gedaald. Ook de beleggingen zijn gedaald, maar in mindere mate dan de verplichtingen. Hierdoor zijn de dekkingsgraden aanzienlijk gestegen, zelfs zo hoog dat er toeslagen gegeven zijn van meer dan 10%. Dit geeft weer enige vertrouwen in de pensioenfondsen. Wat gebeurt er als de rente door blijft stijgen?

Kunnen de pensioenfondsen dan weer een indexatie verlenen van ca. 10%?

Wat als de marktrente weer terugvalt naar 1%. Kan men dan ook een indexatie verlenen?

Welke afwegingen worden gemaakt bij het beoordelen van risico's en hun impact? Wat kan dit voor de beleggingsportefeuille betekenen? Kan een downside protectie strategie helpen de risico's te mitigeren? Is hier een onderscheid te maken bij een crisis, een CWO of de overgang naar het NPC? Wordt de deelnemer er uiteindelijk beter van? Een ander aandachtspunt zal zijn: hoe om te gaan met ESG-gerelateerde risico's?

Verschillende sprekers nemen u mee in bovenstaande vraagstukken. Daarnaast zal ook stil gestaan worden bij:

- Hoe kan ik staartrisico's goed managen?
- Wanneer is er sprake van een robuuste portefeuille?
- Is het zo dat het risico van obligaties is onderschat?
- Wat zijn de risico's van benchmarking?
- Wat heeft scenarioplanning met gedragsverandering te maken?
- Absoluut return en kapitaalbescherming is dat verstandig bij oplopende rente?
- Hoe houd je controle over klimaat- en andere ESG-gerelateerde risico's?

Gast sprekers: Dr. Ammy Vogtlander – Economic Thinking & Complexity
Dr. Marius Rietdijk – Gedragwetenschapper & scenario analist

De informatietafel wordt afgesloten met een panel- en participantendiscussie onder leiding van Marius Rietdijk. Tijdens deze discussie kunt u uw aandachtspunten 'Challengen' met de sprekers.

De volgende organisaties leveren een inhoudelijke bijdrage aan deze bijeenkomst: BNP Paribas Asset Management, BlueInsight, Northern Trust, PIMCO, Polen Capital, State Street Global Advisors en Serenty.

Wilt u deelnemen aan deze Informatietafel, meldt u zich dan aan op: www.ipfos.eu.

Vriendelijke groet,

Christiaan Tromp
Managing Partner
M: +31 6 244 66 070
E: actromp@ipfos.eu
www.ipfos.eu

Informatietafel Bestuurders Voorjaar 2023

6 april 2023

Agenda

13:30 - 14:00	Ontvangst & Registratie		
14:00 - 14:05	Welkom & Introductie	Christiaan Tromp	IPFOS
14:05 - 14:30	Is de tijd nu wel rijp voor Overlay en Derivaten... om staartrisiko's (beter) te managen?	Raymond de Kuiper	BNP Paribas Asset Management
14:30 - 14:55	Efficiënte neerwaartse bescherming binnen de aandelenportefeuille	Hélène Veltman	State Street Global Advisors
14:55 - 15:20	Het zekere voor het onzekere, of is het andersom?	Ammy Vogtlander	BlueInsights
15:20 - 15:45	Pauze		
15:45 - 16:10	Hoe beïnvloeden ESG-gerelateerde overwegingen de beleggingsresultaten?	Valeria Dinershteyn	Northern Trust
16:10 - 16:35	"Navigating Risk in the US High Yield Universe"	Roman Rjanikov	Polen Capital Credit
16:35 - 17:00	Hoe bouw je een portefeuille met aantrekkelijke en stabiele rendementen?	Jeroen van Bezooijen	PIMCO
17:00 - 17:10	Scenarioplanning in goede en slechte tijden	Marius Rietdijk	VU / Serenty
17:10 - 17:30	Panel- en participantendiscussie met: Raymond, Hélène, Ammy, Valeria en Jeroen	Moderator:	Marius Rietdijk
17:30 -	Sluiting & Netwerkborel	Christiaan Tromp	IPFOS

Biografieën Sprekers

Raymond de Kuiper – Client Solution Manager – BNP Paribas Asset Management

Als Client Solutions Manager is Raymond verantwoordelijk voor het leveren een range van solutions, van multi asset private solutions en insurance tot LDI, overlay and fiduciary management alsmede het adviseren van cliënten hierover. Voor BNPPAM was Raymond werkzaam als Chief Investment Officer bij ACTIAM. Hij is zijn loopbaan begonnen bij JPMorgan (Investment Banking) in Londen, om vervolgens bij Aon Hewitt de risk en investement advies tak te leiden. Hij heeft een Master's degree in Financial Management aan de Universiteit Nyenrode.

Hélène Veltman – Investment Strategy & Research – SSGA

Hélène Veltman is a Senior Strategist in the Investment Strategy and Research team at SSGA since January 2014. She is responsible for developing thought leadership and for the design of multi-asset class solutions for institutional clients.

Hélène was previously fiduciary manager at AXA IM covering the Dutch pension market. Before that, experiences include the development of equity derivatives strategies for institutional clients at Société Générale.

Hélène holds a PhD in Physics from UC Berkeley. She is also a designated holder of the Certificate in Climate and Investing from the CFA Institute.

Ammy Vogtlander – Advisor New Economic Thinking & Complexity - BlueInsights

Tijdens haar studie theoretische natuurkunde, raakte Ammy geïnteresseerd in hoe ons denken bepaalt hoe we de wereld zien en vormgeven. De afgelopen 25 jaar vervulde zij verschillende strategische en management rollen voor multinationals en adviesbureaus in de VS, Europa en het Midden-Oosten, waaronder die van hoofd strategie voor de grootste divisie van RELX, een FTSE 100-bedrijf. In die rol raakte ze geïnteresseerd in de relatie tussen economische theorie en duurzaamheid. De laatste jaren is Ammy adviseur op het gebied van New Economic Thinking en Complexity. Haar doel is het denken van bedrijven en investeerders te verbreden zodat zij hun rol in het ecosysteem beter begrijpen en benutten om zo hun ambitie te realiseren een force for good te zijn.

Valeria Dinershteyn – Director of Sustainable Investing - Northern Trust

Valeria Dinershteyn, Director of Sustainable Investing Client Engagement for EMEA at Northern Trust Asset Management, is verantwoordelijk voor educatie en innovatie wat betreft duurzame beleggingsmogelijkheden. Valeria ondersteunt klanten bij het ontwikkelen van nieuwe strategieën met betrekking tot ESG- en klimaatoverwegingen. Zij geeft regelmatig presentaties over duurzame beleggingsoplossingen op evenementen van Northern Trust en de sector. Valeria heeft een bachelor in Linguistics en Social Studies van de St. Petersburg State Polytechnical University, een master in Financial Management van de Nyenrode Business Universiteit en is CFA charterholder.

Roman Rjanikov – US High Yield Portfolio Manager – Polen Capital Credit

Roman joined Polen Capital Credit in 2007. Roman is co-portfolio manager of the Polen Credit Upper-Tier U.S. High Yield strategy. Prior to joining Polen Capital Credit, Roman spent four years as an Equity Research Analyst at MFS Investment Management where he covered a variety of industries, with a focus on U.S. companies. Prior to that, Roman served as a Senior Financial Analyst at Hewlett-Packard Company, where he spent six years in several office locations across the U.S., Switzerland, and Russia. Roman received an M. Sc. in Finance and Accounting from Plekhanov Russian University of Economics and an M.B.A. (with distinction) from Harvard Business School.

Jeroen van Bezooijen – Executive Vice President – PIMCO

Jeroen is executive vice president en accountmanager bij PIMCO in Londen, waar hij verantwoordelijk is voor klanten in de Benelux. Voorheen was hij strateeg in PIMCO client solutions and analytics-groep. Voordat hij in 2008 bij PIMCO begon, werkte hij in de pension and insurance group bij Goldman Sachs, de pension strategy group bij Morgan Stanley en bij Mercer Investment Consulting. Hij heeft 26 jaar beleggingservaring en is afgestudeerd in economie en econometrie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Marius Rietdijk – Behaviour based investor/ scenario analyst - Serenty

Dr. Marius Rietdijk is universitair docent Strategische Gedragsverandering aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Hij studeerde af in de klinische, sociale en arbeids-organisatiepsychologie en promoveerde in de bedrijfskundige economie op het onderwerp Organisaties conditioneren. De invloed van beloning en straf op werkprestaties. Hij werkte eerder voor de universiteiten van Amsterdam, Twente en Nyenrode. Op Nyenrode leerde hij Scenarioplanning van Shell experts en paste het toe bij verschillende organisaties. Met Martien van Winden publiceerde hij hierover het boek "Slag om de Toekomst/ Bedrijfsstrategieën voor goede en slechte tijden". Zijn interesse in gedragsverandering en scenarioplanning is zich steeds meer gaan richten op effectief beleggen. Hij is in voorbereiding van het oprichten van een beleggingsfonds dat is gericht op robuuste hoog dividend aandelen. In lijn met behaviour-investing wordt de portefeuille bij voorkeur in slechte tijden uitgebreid. Daarbij komt zijn kennis van psychologie, omgaan met stress/emoties, zeer goed van pas. Rietdijk heeft 5 boeken gepubliceerd en vele artikelen en vakpublicaties. Hij geeft regelmatig lezingen, workshops en leidt veranderprogramma's voor het verbeteren van resultaten via gedragsverandering.

Christiaan Tromp - IPFOS

Christiaan heeft expertise en werkervaring op het gebied van fiduciair management, vermogensbeheer, integraal risicomanagement en treasury. Deze ervaring is opgedaan bij institutionele organisaties zoals: Avery Dennison, Mn Services, Atradius, Fortis Investment, Bpf Vervoer, Bpf Bakkers en de ANWB. Christiaan is lid van diverse Raden van Toezicht en beleggingscommissies bij pensioenfondsen. Daarnaast is hij ook bestuurder en voorzitter van de beleggingscommissie van pensioenfonds Atos.

Korte inhoud van de presentaties

Is de tijd nu wel rijp voor Overlay en Derivaten... om staartrisico's (beter) te managen?

Raymond de Kuiper, BNP Paribas Asset Management

"Het nieuwe pensioencontract opent voor zowel de invaarproblematiek als het dagelijks portfolio management, de discussie over het beheersen van staartrisico's binnen de beleggingsportefeuille. Tussen nu en het werkelijke invaarmoment is het niet wenselijk dat dekkingsgraden volatiel gaan bewegen, omdat extreme marktbewegingen tot complicaties kunnen leiden tijdens de transitieperiode. Actief management van de neerwaartse risico's wordt – of is - daarmee een zeer belangrijk aspect, waardoor de prioriteit van het beheersen van staartrisico's belangrijker wordt. Door de juiste toepassing van afgeleide instrumenten "derivaten" – op zowel aandelen als vastrentende waarden - kunnen deze staartrisico's beter gemanaged worden zonder aan- en verkoop van de onderliggende portefeuille.

Een veel gehoord tegenargument zijn de (opportunity)kosten van de derivaten, en het complexe karakter. In de privé sfeer worden echter – veelal onbewust - "derivaten" gebruikt. Denk aan de energierekening met een maximumprijs of de hypotheek met een variabele rente met een plafond, wat wellicht uitlegbaarheid van derivaten aan de deelnemers kan vergroten. Via een aantal bestaande klantsituaties wordt inzicht gegeven - dat bij juist gebruik - actieve asset allocatie in combinatie met derivaten een methodiek is voor het beheeren van pensioenvermogen in aanloop naar, alsmede binnen, de nieuwe kaders van de pensioenwereld."

Efficiënte neerwaartse bescherming binnen de aandelenportefeuille

Hélène Veltman, State Street Global Advisors

Er zijn verschillende manieren om neerwaartse bescherming toe te voegen aan de aandelenportefeuille.

Het kiezen van de beste en meest efficiënte aanpak is een uitdaging en de mate van succes hangt sterk af van hoe de markten evolueren.

We maken onderscheid tussen drie mogelijke economische scenario's: een milde recessie, een sterke recessie en een abrupte neerwaartse schok veroorzaakt door onverwacht negatief nieuws. Voor elk van deze nemen we een aantal strategieën onder de loep en evalueren het risico en rendement impact op de aandelenportefeuille.

Het zekere voor het onzekere, of is het andersom?

Ammy Vogtlander, BlueInsights

2022 was een roerig jaar en de toekomst lijkt even grillig: hoge inflatie, een turbulente energietransitie, opeenvolgende pandemieën en klimaatverandering. Steeds vaker rijst de vraag of onze huidige beleggingsstrategieën en risicomodellen voldoende zijn om deze enorme uitdagingen het hoofd te bieden. Moeten we ons enkel richten op Black Swans - verrassende gebeurtenissen met potentieel extreme gevolgen - of zijn we inmiddels in een tijd van Dragon Kings beland - extreme gebeurtenissen waarvan we weten dat ze eraan komen? En nog belangrijker, is het mogelijk om het tij nog te keren? Ammy neemt ons mee naar de kern van systeem falen en crashes en biedt inzicht in hoe pensioenfondsen hun toekomstige risico's kunnen beperken. Ze biedt niet alleen een nieuw perspectief waarin systeemrisico's beter kunnen worden ingeschat, maar laat ook zien hoe beleggers een rol kunnen spelen bij het terugdringen ervan.

Hoe beïnvloeden ESG-gerelateerde overwegingen de beleggingsresultaten?

Valeria Dinershteyn, Northern Trust Asset Management

De afgelopen 20 jaar heeft ESG-beleggen een grote invloed gehad op de manier waarop vermogen beheerd wordt. Hoewel nog niet duidelijk is of ESG-compliant portefeuilles tot betere beleggingsresultaten leiden, vormen ESG-factoren steeds meer risico's voor beleggingsportefeuilles. Een vraag die steeds vaker wordt gesteld is "Hoe beïnvloeden ESG-gerelateerde overwegingen de beleggingsresultaten?". Om het antwoord te achterhalen, analyseerden wij meer dan 1300 aandelenstrategieën die meer dan 250 miljard dollar aan activa beheeren van institutionele beleggers in Noord-Amerika, Europa en Azië-Pacific. Tijdens de sessie geven we inzicht in:

- Het in kaart brengen van de meest voorkomende ESG-gerelateerde risico's en hun impact op portefeuilles
- Het identificeren van de verborgen portefeuillerisico's die samenhangen met ESG

- Het onderzoeken van de belangrijkste factoren die bijdragen aan onbedoelde portefeuille-uitkomsten

Navigating Risk in the US High Yield Universe

Roman Rjanikov, Polen Capital Credit

U.S. High Yield, as an asset class, has historically provided investors with overcompensation for perceived risks. Over the last 25 years, it has offered a slightly lower return compared to U.S. small and mid-cap public equities, but with only half the volatility. In the current market environment, this asset class appears particularly attractive compared to other alternatives. For instance, it offers over three times more spread compared to U.S. Corporate Investment Grade bonds, but with about half as much duration risk. We believe that even better returns can be generated through thoughtful active management, as proven by the 26-year track record of Polen Capital Credit.

Hoe bouw je een portefeuille met aantrekkelijke en stabiele rendementen?

Jeroen van Bezooijen, PIMCO

Het is belangrijk robuuste portefeuilles te bouwen, aangezien dit rendementen stabiliseert en de risico-rendementsverhouding van de beleggingen verbetert. Dit zal binnen het nieuwe pensioensysteem nog belangrijker worden aangezien fluctuaties in opgebouwde vermogens direct leiden tot fluctuaties in huidige en toekomstige pensioenen. Er zijn een aantal manieren om stabilisatie te verwezenlijken. Ten eerste diversificatie, het breed inzetten van de portefeuille. Dit is een bekend concept, maar wij zien vaak dat verbeteringen mogelijk zijn door breder te beleggen: wereldwijd, in ontwikkelde en opkomende markten, in publieke en private markten, almede actief beheer. Daarnaast kan je strategieën toevoegen die een lage of negatieve beta met aandelenmarkten nastreven, zoals trend following en alternative risk premia beleggingen. En tenslotte is het ook belangrijk naar staartrisico's te kijken, en daar eventueel beschermingen tegen in te kopen.

Scenarioplanning voor goede en slechte tijden

Marius Rietdijk, VU / Serenty

Scenarioplanning, ook wel 'stress testing' genoemd, gaat ervan uit dat we de toekomst niet kunnen voorspellen, maar dat we ons wel een vóórstelling kunnen maken van diverse mogelijke interessante en extreme toekomst. Deze methodiek die door Shell werd geïntroduceerd toen het voorspellen van de olieprijs onmogelijk bleek, helpt organisaties om zich goed voor te bereiden op de toekomst. Jeroen van der Veer, toenmalig topman van Shell vlak voor de Golfoorlog toen hem gevraagd werd wat voor Shell gunstiger was, wel of geen oorlog: "Het maakt ons niet uit. We zijn op beide scenario's voorbereid." De methodiek wordt tijdens de presentatie uitgelegd en bestaat uit een zestal stappen:

1. SWOT analyse
2. Bespreken bedrijfsmodel
3. Vaststellen grootste onzekerheden uit de contextuele omgeving (de omgeving waarop je geen invloed hebt) resulterend in 2 scenariodimensies
4. Uitwerken vier scenario's
5. Testen ('windtunnellen') huidige business-model aan de beschreven scenario's
6. Conclusies voor het aanpassen van het business-model
Conclusies t.a.v. scenarioplanning als methodiek

Als voorbeeld wordt het beleggingsbeleid van denkbeeldig Pensioenfonds X aan scenario's blootgesteld.

Scenarioplanning voorkomt kokerdenken, te veel optimisme en doemdenken. Het is een belangrijk hulpmiddel voor de investeerders om optimaal voorbereid te zijn op de toekomst.